

»Dar i otajstvo«

- iz knjige pape Ivana Pavla II.

Bonaventura Duda

Braćo svećenici, iščekujući dolazak pape Ivana Pavla II. u Đakovo i Osijek, želim s vama razmatrati knjigu »Dar i otajstvo«, koju je Papa napisao 1996. godine kao uspomenu na svoj zlatni svećenički jubilej. Preveo ju je svećenik Josip Krpeljević, a izdala Kršćanska sadašnjost. U uvodnoj riječi Papa piše: »...slobodno sam se prepustio valu uspomena, bez ikakve izrazito dokumentarne nakane. *Sve ovdje rečeno ... pripada mojim dubokim korijenima, mojem najdubljem iskustvu.* Spominjem to navlastito da bi zahvalio Gospodinu. 'Milosrđe Gospodnje pjevati ću dovijeka.' Darujem to svećenicima i Božjem narodu kao svjedočanstvo ljubavi.«

»U svojem najdubljem sloju, svako je svećeničko zvanje *veliko otajstvo, dar* koji beskrajno nadilazi čovjeka. Svaki od nas svećenika jasno to doživljava u cijelom svom životu. Pred veličinom toga dara osjećamo koliko smo za nj neprikladni« (str.9).

Krakovski nadbiskup metropolit, poslije kardinal, primas Adam Stefan Sapieha posjetio je jednom župu Wadowice. Wojtylin kateheta, Edward Zacher, povjerio mu je da nadbiskupu zaželi dobrodošlicu. Sapieha upita katehetu, koji će fakultet ovaj mladić izabrati. »Studirat će poljsku filologiju.« On na to primijeti: »Šteta što to nije teologija« (str.10). U vrijeme njemačke okupacije, Karol Wojtyła radi u kamenolomu. Tu ga je više puta susretao jedan stari radnik: »Karol, ti bi morao postati svećenik. Dobro ćeš pjevati, jer imaš lijepi glas i bit će ti dobro... Govorio je to s punom jednostavnošću... Riječ starog radnika utisnula mi se u sjećanje« (str. 15). »U jesen 1942. donio sam *konačnu odluku* o odlasku u Krakovsko sjemenište koje je radilo u tajnosti... Danas, u mislima punim zahvalnosti, grlim sve moje poglavare, duhovnike i profesore koji su u razdoblju sjemeništa pridonijeli mojoj izobrazbi (str. 19-20). »Još nisam primio Prvu pričest kad sam izgubio mamu: imao sam tek devet godina... Poslije njezine smrti, a zatim poslije gubitka starijeg brata, ostao sam sâm s ocem, duboko religioznim čovjekom... Događalo mi se da se noću probudim i da nađem svog oca na koljenima, onako kako sam ga uvijek viđao u župnoj crkvi. Među nama se nije govorilo o svećeničkom zvanju, no *njegov je primjer za mene na neki način bio prvo sjemenište*« (str. 26).

»Naravno, govoreći o počecima mojeg svećeničkog zvanja *ne mogu zaboraviti marijansku nit.* Štovanje Majke Božje u svojem tradicionalnom obliku dolazi mi iz obitelji i iz župe Wadowice. Sjećam se pokrajnje kapele u župnoj crkvi, posvećene Majci od stalne pomoći, kako su gimnazijalci odlazili jutrom prije početka nastave. Također, po njezinu završetku u popodnevnim sati-

ma, tamo bi odlazili mnogi studenti na molitvu Djevici« (str.31-32). »Kad sam se našao u Krakovu ... ušao sam u skupinu 'Žive krunice' u salezijanskoj župi... Već sam bio uvjeren da *nas Marija vodi Kristu*, no u to sam vrijeme počeo shvaćati da *nas i Krist vodi k svojoj Majci*... Tada mi je u pomoć došla knjiga koju je napisao sv. Ljudevit Marija Grignon de Monfort... Ovaj nas traktat svojim pomalo pretjeranim i baroknim stilom može uznemiriti, no bit teoloških istina koje su u njemu sadržane ne može se osporiti. Pisac je vrhunski teolog. Njegova mariološka misao ukorijenjena je u trojstveno Otajstvo i u istinu Utjelovljenja Božje Riječi. Tada sam razumio zašto Crkva moli *Angelus* tri puta na dan. Shvatio sam koliko su ključne riječi te molitve: 'Anđeo Gospodnji... Evo službenice... I Riječ tijelom postala.' Uistinu odlučujuće riječi! Izražavaju jezgru najvećeg događaja koji se dogodio u povijesti čovječanstva. Time je protumačeno geslo *Totus Tuus*... Sav sam Tvoj i sve moje Tvoje je. Prihvaćam Te u svemu mojemu. Daruj mi Svoje Srce, Marijo« (str. 32-33).

»Na temelju (svih) tih iskustava zacrtao se *hod molitve i kontemplacije* koji je usmjerio moje korake na putu svećeništva, a zatim u svim kasnijim događanjima sve do danas. Taj me put od djetinjstva, a još više kao svećenika i biskupa, nerijetko vodio marijanskim stazama Kalvarie Zebrzydowske. Kalwaria je glavno marijansko svetište krakovske nadbiskupije. Često sam tamo odlazio i u samoći hodao onim stazama, posebice u teškoj razdoblju komunizma. Osvrćući se unatrag, utvrđujem kako se 'sve drži': i danas kao jučer *s istim se intenzitetom nalazimo u zrakama istog otajstva*« (str.33-34).

»Za vrijeme teških godina rata primio sam puno dobra od ljudi. Na poseban način mislim na jednu obitelj... S Juliuszom Kydrynski susreo sam se, dok rat još nije počeo, pohađajući prvu godinu poljske filologije. Za vrijeme rata te su se sveze prijateljstva ojačale... Obitelj me Kydrynski obavila brižnom skrbi i nježnošću nakon gubitka oca, 18. veljače 1941. Savršeno se sjećam toga dana. Vraćajući se s posla, našao sam oca mrtvog. U tom mi je trenutku velika potpora bilo prijateljstvo Kydrynskih« (str. 40-41).

»Moje je ređenje bilo jednog neobičnog dana za takvo slavlje. Događilo se 1. studenoga, na svetkovinu Svih svetih, kada je cijelo bogoslužje Crkve usmjereno na slavljenje otajstva općinstva svetih... Mjesto mojeg ređenja ... bila je *privatna kapela krakovskih nadbiskupa*... Onaj koji prima sveto ređenje cijelim se tijelom ispruži po tlu i naslanja čelo na pod hrama, očitujući time svoju *potpunu raspoloživost da preuzme službu koja mu se povjerava.* Taj je obred duboko označio moje svećeničko postojanje ... U tom ležanju na zemlji u obliku križa prije ređenja, primajući - poput Petra - Kristov križ u vlastiti život i postavši s Apostolom 'pod' za braću, stoji najdublji smisao svake svećeničke duhovnosti« (str.45 i 47).■